

АНГЛАНАЁТГАН ҲАҚИҚАТ

— Тўғри айтасан, эркин, эрксеварликни севган одамларни гаврон билан орақсидан тушиб ҳайдамаслик керак, олдида ўтиб бошқариш керак.

— Бу одамларга чўпон эмас, раҳбар керак.

2-бет

3-бет

ЎНАНГА

Дунёдаги гўзаллик сенда мужжасам. Сеннинг гўзаллигинг ожизалигингдир. Агар барча нарсани эркаклардек ақл билан ўлчаганингда, балки сендаги нафосат, назокат йўқоларди.

4-бет

АСЛ ҚўШИҚ ЭСКИРМАС

Бир гап бор: "Такрор таълимнинг онаси бўлса, санъатнинг жаллодидир". Демак, бир хил оҳанг ва услубларни такрорлавиш таназзулга олиб келар экан, изланишлар, тажрибалар керак.

HURRIYAT

1996-yil dekabrtdan chiqa boshlagan

№4 (310) 2003-yil 29-yanvar

«Хуррият» сизники, Сиз ХУРРИЯТники бўлинг!

Газетамизга обуна давом этмоқда.

Нашр кўрсаткичимиз: Яққа обунанилар ва ташкилотлар учун — 233.

ВАЛЮТА ҚИЙМАТИ

1 АҚШ \$ — 960,38 сўм

1 ЕВРО — 1041,05 сўм

Таъриф

ОЛИС ЙўЛЛАР ТУТАШГАН КУН

Испания ҳақида гап кетгудай бўлса, ўзбекистонлик зиндилар бундан 600 йил олдинги тарихни эсламаслиги мумкин эмас. Шунинг учун ҳам мамлакатимиз раҳбари Испанияга сафари олдида журналистларга берган интервьюсида сўзини ана шундан бошлади. Дарҳақиқат, бундан олти аср бурун Амир Темур саройида испан Клавихо элчи сифатида иш юргатган эса Амир Темур салтанатининг бу юрдаги элчиси бўлган. Руй Гонсалес де Клавихо нафақат элчи, балки тарихчи олим ҳам эди. Шу боис у бу ердаги ватини беҳуда ўтказмади: бир канча асарлар битди. Нафақат Испания, балки Европа халқлари ҳам унинг асарлари орқали бизнинг ўша пайтдаги маданиятимиз, санъатимиз, тарихимиз ва миллий кадрларимиздан бир қадар воқиф бўлди...

Президент Ислам Каримов олис тарихни эслар экан, бугун-чи, деган саволни ҳам унутмади. Ва Испания билан Ўзбекистон ўртасидаги бугунги алоқалар ва ҳамкорлик натижалари кўнгилдагидек эмаслигига эътибор қаратди. Тўғри, бир канча қўшма қорхоналар бор, савдо-сотик ҳам йўлга қўйилган. Лекин яна қанчадан-қанча имкониятлар борлигини ҳам унутмаслик керак. Чунки Испания сайёҳликнинг ўзидан бир йилда 34 миллирдан АҚШ доллари микдориде даромад қилади. Ва унинг йиллик ички ялпи маҳсулот ҳажми 600-700 миллирдан АҚШ долларини ташкил этапти. Бу кўп нарсани англайликми? Ўз навбатида

Испаниянинг ҳам Ўзбекистонда манфаатлари борлиги сир эмас. Испания қиролнинг мамлакатимиз раҳбарини тақдир этгани ана шундан далолат. Демак, Испаниядаги давлат раҳбарлари ва соҳа вакилларининг учрашувларидан ҳар икки томон ҳам жуда кўп нарсаларни кутганини аниқ, ахборотларга қараганда, учрашувлар юқори мақолада ўтмоқда. Сайёҳлик, таълим ва маданият, молия соҳаларида ўзаро келишувларга эришилди. Сенат, ишбилармонлар ва жамоатчилик вакиллари билан учрашувларда истиқболли ҳамкорлик ва алоқаларга эмин ҳозирланди...

Энг муҳими олти асрлик узилдилардан кейин бу икки мамлакат ўртасидаги алоқалар яна қад ростлади — олис йўллар туташди.

Акс-сао

«ҚИШЛОҚ КЕНГАШИ ВА СУД» (2002 йил, 6 ноябрь)

Газетангизда чоп этилган «Қишлоқ кенгаши ва суд» номли мақолада давбогар И. Қутлиаровнинг жавоблари Х. Солиевага нисбатан уйга киритиб қўйиш ҳақидаги давбогар аризиеси бўйича Урта Чирчиқ туманларга суди томонидан қўрилган фуқаролик ишнинг мазмуни ишнинг ҳақиқий ҳолатларига умуман тўғри келмайдиган тарзда баён қилиниб, суд томонидан чиқарилган ҳал қилувчи қарорнинг тўғрилиги шубҳа остига олинган.

2002 йил 5 апрелдаги қассия судлов ҳайъати ақрими ҳамда Олий суднинг бу хусусидаги хулосаси билан тасдиқланади.

Ушбу ҳолат, мақолада баён қилинганидек, Х. Солиеванинг вазлари суд томонидан тўлиқ текширилмагандан эмас, балки унинг вазлари ассоси эканидан далолат беради, шу сабабли ҳам мақолада судьяларнинг ҳаракати ва суднинг фаолияти юзасидан келтирилган маълумотлар ассосидир.

Газета орқали судьяларнинг шаъни ва қад-қиммати ни поймол қилувчи, суднинг эса оқибатини туширувчи, ҳақиқатга тўғри келмайдиган бундай мақоланинг чоп этилиши бугунги кунда мамлакатимизда жадал сурьатлар билан амалга оширилаётган ва биринчи навбатда суднинг мустақиллигини таъминлашга, унинг оқибати ва мақолада кўтаришга қаратилган ва давлат сийосати даражасида бўлган суд-ҳуқуқ изоҳотларини руҳига, амалдаги қонун талабларига ҳамда умумэтик қоида нормаларига мутлақо

зиддир. Юқоридагиларга кўра ҳамда "Оммавий ахборот воситалари тўғрисида"ги Қонуннинг 27-моддаси талабларидан келиб чиққан ҳолда, газета муҳаррирати бу хусусда расмий раддия бермоғи лозим бўлади.

Бу масала ҳал қилинмаган тақдирда эса уни шу Қонуннинг 27-моддаси 5-бандида белгиланган тартибда ҳал қилиш чоралари кўрилади.

К. У. САЙДОВ, Фуқаролик ишлари бўлими Тошкент вилоят суди раиси

ТАХРИРИЯТДАН: Жаноб К. У. Саидов! Раддия талаб қилиб, раддиянома рудди ёзилган бу хатингизга абзацма-абзац мунсабат билдириш мумкин эди, бироқ бир сабабга кўра бундан тийишлар: хатда мақоланинг аниқ бир хатосини кўрсатмасангиз, умуман мақоланинг чиқishi сизга ёқмасан, авасалом. Иддао — шу. Матбуот тўғрисидаги қонунларимизда муайян ишлар бўйича ҳар икки ҳал қилувчи қарор қонуний қуча кирганидан кейин жумлаи у ҳақида хусусий мулоҳазаларини айтиши мумкинлик ҳуқуқи қанчалик белгилан қўйилибди. Сиз илмо меккан юқоридаги хатга батафсил мунсабат билдиришмасангиз сабаби: мақоланинг ёзилишига ассосан судда ёлгон тақдир қилинган битта факт — фуқаро Х. Солиеванинг уй олд-сотиб шартномаси имзоланган даврида у уша уйда уч нафар фарзанди билан доимий рўйхатда бўла туриб, ўи сотилишида унинг розилиги олинмагани, суд эса «рўйхатда эмас эди» деган хўросага таянган, паспорт бўлимига билиниши ёлгон хўргазмасига суд тегишли баҳо бериш ўрнига бу хўргазмасини ҳақиқат, деб қабул қилгани сабаб бўлган.

Таассуфки, жавоб хатингизда сиз ҳам «бу вақтда Х. Солиева ўз оила аъзолари билан 1990 йилдан доимий рўйхатда бўлган Куй Чирчиқ тумани, «Ўзбекистон 5 йиллиги» қишлоқ тажриба оила базаси ҳудудидеги «Тинчлик» кўчасидаги «Агромаш» қорхонасига тегишли бўлган (идоравий) уйда яшаб келган», деб уша ёлгонни такрорлашган. Агар мақолани синчиқлаб ўқиганингизда, бу ёлгонга илмо чекмаган, балки нуписа ҳам қилмаган бўлардингиз. Х. Солиева уй сотилган 1998 йилнинг 5 февралда уша уйда доимий рўйхатда бўлган, бу ҳақида қишлоқ фуқаролар йиғини журналда ва Х. Солиева 1998 йилнинг апрелида олган янги паспортда «9.04.1990 йилдан Отажоновлар рўйхатда турган», деб аниқ-тилқ билан аниқлаб қўйилган. Туман Ички ишлар бўлими паспорт бўлимига мақолада ҳам бу фактни рад этмаган — Х. Солиева сиз ёзган адресда рўйхатда турганини тасдиқлайдиган ҳеч қанақа далил топилгани йўқ. Агар шу далил топилганида — сизни жунбушга келтирган мақола ёзилмас ва чоп этилмас эди.

Табдир

Ўзбек Миллий академик драма театрида Ўзбекистон Миллий университети Тарих факультети таълиму тарбия бўлими «Жинойтчилик ва ёшлар» мавзусида давра суҳбати бўлиб ўтди. Университет ташкили этиганига 85 йил. «Ўзбекистон Миллий университети» мақоми берилганига 3 йил тўлиши мунсабати билан ўтказилган таъдбирда Ички ишлар вазирлиги мутахассислари, университет ўқитучилари ва талабалар иштирок этти.

ЖИНОЯТЧИЛИК ВА ЁШЛАР

Давра суҳбатини Тарих факультети декани, доцент Замира Эшонхўжаева кириш сўзи билан очаркан, Олий Мажлисининг IX сессиясида Президентимиз сўзлаган нуқтидан келиб чиққан ҳолда университетда қабул қилинган махсус дастур хусусида батафсил тўхталди.

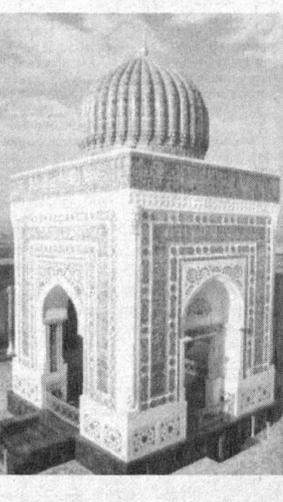
Шундан сўнг ёшлар ўртасида жиноятчиликнинг олдини олиш ва бу борада олиб борилаётган чора-тадбирлар юзасидан Ички ишлар вазирлиги мутахассислари маъруза қилишди. Улар, айниқса, талаба ёшлар ўртасида содир этилаётган жиноятчиликка алоҳида эътибор қаратишди.

Маърузачилар талабаларни оғоҳ ва ҳушёр бўлишга, билиб-билмай ҳар хил диний экстремистик оқимларга қўшилиб қолмаслика чақирдилар.

Табдир сўнггида қатнашчилар ўзларини қизиқтирган саволларга мутахассислардан батафсил жавоб олишди. Давра суҳбати қизиқарли ва жонли ўтди. Ўйлаймики, бундай муҳим ва долзарб таъдбирларнинг тез-тез ўтказилиб туриши ёшлар тарбиясига, камолотига ижобий таъсир кўрсатади.

Муҳаббат АБДУРАСУЛОВ

Фикр

Мана, яна муборак Ҳаж мавсуми бошланди. Яна мўмин-мусулмон биродарларимиз фарз атолини бажармоққа отландилар. Илоҳи, ҳар биримизни ушандай гўзал ва улғ ақрли зиёратларга етказсин!

Юртимизда ҳожиларимиз кўпайганидан-кўпайибди. Бу яхши, албатта, яхшилик, меҳр-оқибат ва энг асосийси, Илоҳий нур ёйлади, дея ўйламаганмики, орзуламаганмики?! Менимча, ундай бўлмайдиган, турли табаканлишлар пайдо бўлиб, «Ҳожиларнинг гапи», «Ҳожиларнинг худойиси», ҳатто «Ҳожиларнинг маишати» (бу номни биз бердик) деган тушуналар вужудга келмоқда. Баъзи ҳожилар турли қиммат-баҳо кийимларни кийиб, одамлардан ажралиб қўрилишга ҳаракат қилмоқдалар. Гоҳи уларнинг оддий халқ билан ўтирмоқдан ор қилувчилари ҳам чиқиб кетмоқда. Эътибор берсангиз, турли издиқомларда «ҳожиларнинг жойи» дея алоҳида, бошқаларникидан фарқлироқ дастурхонлар тўзатилмоқда. Шу боисми, аксарий ҳожилар даврага кириб қолган тақдирда, мабодо қуйроқда қолсанлар, қовоқ уйиб оладиган бўлиб қолмақдалар. Аҳир, Ҳажга бориб келган турда ўтирсин, деган қоида қарда ёзилган? Аҳир, даврада уша «Ҳожиман» деган зотлардан ёши улуглар, илми ўткир қорилар ва бошқа шунга муносиб зотлар ҳам бўлишлари мумкин-ку. Қолаверса, ўшал зот кечиккан бўлса,

даврани безовта қилмаслик учун қуйроққа ўтирса ҳам бўлавери-ку. Аҳир сарвари олам Пайгамбаримиз саллолalloҳу алайҳи ва саллам шундай қилмасдилар. Бу барчамизга ибрат эмасми ахир! Миллатдошларимизнинг Каъба муборакга булган ҳурматикини суниетомол қилмаслигимиз, сохта обрўга учиб, иззатталаб бўлмаслигимиз лозим эмасми?! Чунки Ҳаж зиёратига бормоқлик оддий фарз ибодати ҳоло. Оқибатига намоз ўқиш қабди у ҳам ҳар бир мусулмон учун, агар моддий имконияти етса, шарт булган ибодатдир. Ибодат эса кўз, кўз қилинмайди, агар кўз-кўз қилинса, у ибодат эмас. Шунингдек, ҳажга бориб-қелиш ҳеч қандай имтиёз бермайнинг учун ҳам баъзи сохта ҳожилар ўзларини алоҳида туттиша уринадилар. Мана, бу йил ҳам қўлбал жордошларимиз икки миллион сўмдан ортқ пул сарфлаб, ҳаж зиёратига кетмоқдалар. Илоҳи, ниятларига етсинлар. Ҳозирги кунда шунча пулни ҳар қим тўплай олмайдими. Лекин ўша ҳажни иктиёр этган зотларнинг баъзиларининг ён қўшиқиси тўйиб оқат омайдими, яна бири боласининг обига пойабал олиб беролмайди, бошқаси ўғилчасининг қўлини ҳаллоллаб олишига қодир эмас. Ҳатто яқин қариндошларининг ичиде ночорлар бор. Шундай экан, бу дўстларимизнинг ҳажга боришлари шартмикин, улар шаръан, маънан ҳақлимикан?! МЕН-КУ ҲУҚИ ЧИҚАРОМҚА ОЖИЗМАН, ЛЕКИН ХАЛҚ, АЛБАТТА, ҲУҚИ ЧИҚАРАДИ. ЧУНКИ ўша икки миллион сўм пулни, айниқса, ҳозирги кунда, ўз яқинларимизга сарфлаганимиз дуруст бўлмайдими? Агар ҳожи деган ном, мартаба зарур бўлса, ундай савоҳатпеша зотларга ўзбекона жуда гўзал ва жангардон ном ҳам қашф этиш мумкин. Токи халқ уларни шу ном билан атасин, улугласин, шарафласин. Энг асосийси эса, Аллоҳнинг ризоси. Агар Худо берса, шу ерда туриб ҳам ҳожилар маконига эришиш мумкин, бунга улғ аждодларимиз гувоҳ. Менимча, аини шу кунларда бизнинг ҳажимиз (Қаъбамиз) ён атрофимизда, энг муҳим фарз ибодатимиз кўзимизнинг остида, Е, азиз биродарлар, бир ўйлаб қўрайлик! Баъзилар қабди ҳажга бормоқликни «модага ва хатто «бизнес»га айлантмайлик!

Қолаверса, ҳожилар муваффақият, ютқ ёқи галаба эмаски, уни шарафласақ, оқилчилик, расмий ҳисоботларимизга киритсак.

Бу ҳақда ҳар йили кўп бора эътибор айтаман. Лекин натижа йўқдек. Ишонманки, бу фикрларим чинакам ҳожиларимизнинг дилларига оғир ботмағай.

Илоҳи, барчамизга тўғри йўлни Аллоҳнинг Ўзи кўрсатсин...

Наби ЖАЛОЛИДИН

Ташаббус

КУТУБХОНАЛАР ЁРДАМГА МУҲТОЖ

• Бунинг учун маърифатпарвар ҳомийлар керак

• «Хуррият» Шўрчи туманидаги 43-мактабни оталиққа олди

Республикамизда таълимни ислоҳ қилиш дастури асосида халқ таълими йўналишида қатор ижобий ишлар амалга оширилмоқда. Мактаб ва коллежларда замонавий ўқув тизими, хусусан, компьютер технологиясининг жадал жорий этилаётгани, жаҳон андозалари талабларига жавоб берувчи кўплаб ўқув масканлари қурилаётгани бунинг далилидир.

Албатта, давлат томонидан амалга оширилаётган ислохотлар қўламини бирдангина барча йўналишни қамраб олиши қийинроқ. Қолаверса, бу анча вақт ҳам талаб қилишини тушунамиз. Шу маънода халқ таълимидаги ислохотларни янада жадаллаштириш, ҳеч бўлмаганда қишлоқ жойларда уни маълум маънода қўллаб-қувватлаш учун альтернатив асосдаги жамоатчилик кўмагини ташкил этилса бўлмасмикин?

Тан олиш керак, бугунги кунда қишлоқ мактабларига эътибор анча суст. Тўғри, баъзан унда-мунда, номига бўлса-да, жамоа ҳужалиқлари, фермер амаликларининг «саҳийлиги» тугиб ўз ҳудудларидеги мактаблар таъмирини учун (йилда бир марта) бир-икки пақир охакми ёки биор қути бўёқ ёрдам қилиши мумкин. Аммо қўлдан берганга қуш тўймак дейдилар. Аҳир, бу ҳолда аҳоли ўнгаланишини узок, жуда узок қуттишга тўри келади-ку. Аввал ҳам, ҳозир ҳам иқтидорли ўқувчиларнинг аксарият қисми қишлоқ мактабларидан чиқаётганини маънаваий аҳволини кўриб қўлишнинг шундоқ эътибори қўйилган. Ҳар йили дунёнинг турли бурчларидан тарихчи олим, археологлардан тўзилган махсус экспедиция гуруҳлари бир ерга ташриф буюришади. Айтиш жоизки, уларнинг илмий изланишлари натижасида Давларзентепадан топилаётган милоддан аввалги III-I асрда оид топилмалар бизнинг юртимиз, хусусан, Сурхондарё — кўна Бактрия дунё цивилизацияси, маънавий ҳаётининг бешиги бўлганлигидан дарак беради. Ҳатто ана шу топилмалар намуналари жой олган мўъжазгина мактаб-музей ҳам ташкил этганмиз. Маъзур музей нафақат мактабларининг, балки туманимиз ўқувчиларининг сеvimли масканига айланганидан

тўғрилиги аниқланган. Аҳолининг маънавий ҳаёти тарихчи олим, археологлардан тўзилган махсус экспедиция гуруҳлари бир ерга ташриф буюришади. Айтиш жоизки, уларнинг илмий изланишлари натижасида Давларзентепадан топилаётган милоддан аввалги III-I асрда оид топилмалар бизнинг юртимиз, хусусан, Сурхондарё — кўна Бактрия дунё цивилизацияси, маънавий ҳаётининг бешиги бўлганлигидан дарак беради. Ҳатто ана шу топилмалар намуналари жой олган мўъжазгина мактаб-музей ҳам ташкил этганмиз. Маъзур музей нафақат мактабларининг, балки туманимиз ўқувчиларининг сеvimли масканига айланганидан

хоналари фондида турган, маънавий жиҳатдан эскирган китобларни йўқотиш таъдбирининг моҳиятига етмаган баъзи бир тўралар курсатмаси билан «тозалаш» баҳонасида кутубхоналари миздаги энг нодир адабиётлар, жулмадан, жаҳон адабиёти намуналари ҳам йўқ қилинди. Эндиликда уларнинг ўрнини тўлдирish ҳақида ҳеч қим йўлаб қўрмаяпти, чоғи. Ваҳоланки, ўқувчининг, ўқувчидаши шакллантиришга китобнинг, баъдий адабиётнинг ўрнини ҳеч нарса боса олмаслиги барчага аён.

Қишлоқ мактаб кутубхона-фондида турган, маънавий жиҳатдан эскирган китобларни йўқотиш таъдбирининг моҳиятига етмаган баъзи бир тўралар курсатмаси билан «тозалаш» баҳонасида кутубхоналари миздаги энг нодир адабиётлар, жулмадан, жаҳон адабиёти намуналари ҳам йўқ қилинди. Эндиликда уларнинг ўрнини тўлдирish ҳақида ҳеч қим йўлаб қўрмаяпти, чоғи. Ваҳоланки, ўқувчининг, ўқувчидаши шакллантиришга китобнинг, баъдий адабиётнинг ўрнини ҳеч нарса боса олмаслиги барчага аён.

Қишлоқ мактаб кутубхона-фондида турган, маънавий жиҳатдан эскирган китобларни йўқотиш таъдбирининг моҳиятига етмаган баъзи бир тўралар курсатмаси билан «тозалаш» баҳонасида кутубхоналари миздаги энг нодир адабиётлар, жулмадан, жаҳон адабиёти намуналари ҳам йўқ қилинди. Эндиликда уларнинг ўрнини тўлдирish ҳақида ҳеч қим йўлаб қўрмаяпти, чоғи. Ваҳоланки, ўқувчининг, ўқувчидаши шакллантиришга китобнинг, баъдий адабиётнинг ўрнини ҳеч нарса боса олмаслиги барчага аён.

Ҳафиза ХОЛБОЕВА, Моҳира ТАҒРИЕВА, Шўрчи туманидаги 43-мактаб ўқувчилари

ТАХРИРИЯТДАН: Ушбу мақолани газетамиз орқали бериб, қилларинидир дилини ҳуфтон қилиш ниятимиз йўқ. Мақсадимиз — фақат эътибор. Балки бу тақдирни қўллаб-қувватловчилар топилай қўлар. Шу баҳонани шовд ақрм қорхона ва таълиқотлар ҳеч бўлмасе биттаидан маълум қўмуҳомасини ўз ортилигига олинка. Кутубхоналаридеги буғунги аҳолини баргараф этишга бов қўшилиб савоб иш қилган маърифатпарвар инсонлар яхшилик ҳеч қачон ерда қолмайди. Бу яхшилик, эътибор буғунги талаба-ўқувчининг эртанги кўлаб етук мутахассис, Ваган равақка учун ҳар жаҳатдан таъйёр бўладан билмиша, маърифатлик, қомил инсон бўлиб волега етмоғи тарзда қайтиши шубҳасиз.

Тахриратимиз ўқувчиларини ана шу мактабни баҳона ушбу мактаб кутубхонасини оталиққа олинка қарор қилди. Ва фуқародан фойдаланиб мушаррайларимизни ана шундай савобни ишга даъват этишимиз.

«Хуррият» ташаббусига қўшилганлар мактаб мазлиғига ёки тахриратимизга китоблар жуғатишлари мумкин: Тошкент, Наовий кўчаси, 16-уй.

✓ **Шоҳбайт:**

*Мусофир бўлин-у, Ватан ифра бўл,
Элвизлик иста-ю, анжуман ифра бўл.*

Алишер НАВОИЙ

✓ **Юзма-юз**

Қўшиқнинг боқийлиги жуда кўп омилларга, жумладан, энг қадимий илмларга уланган кетишига, уларга таяниб, нимадир янгилик кирити олишига, яъни кўнрақ охланган янгилик билан ҳам боғлиқ. Шу нуктага назардан қарайдиган бўлсак, бузғун қўшиқчилигимиз ҳам "манзулика даҳадор" деб айта оламиз. Негаки, унинг мухтакам тамаи тоши бор, боқий созилашимиз эса ишончли кўларди.

— Қаримбой ака, сир бўлмаса, айтинг-чи, сиз қўшиқчиликини қандай мақсадда танлагансиз?

Қишлоқда Қурбонбой деган қўшини бола бўлиб, унинг рубоби бор эди. Мен шу сўзини қўлимга ушлаш, бир бора чабилиб қўриш учун унинг молларини боқишга қарашардим, ўт ўриб келардим. Нима бўлганда ҳам, қўлимга рубоб тушса, уни ўзимча "сайратсам" — шундан бошқа армоним йўқ эди. Қўрилиб қолган яптим, санъатга ошуфталик менга йўртқадан тегтишган экан. 8-синфини тугатиб, Ургандида педагогика билим юртининг мусика бўлимига ўқишга кирдим. Бу орада отаонама варафот этиб кетишди. Дам олиш кунлари уйда мени кутадиган меҳрибонларим бўлмаганлари учун тўрт қаватли ётоқхонада қўлиб кетаман. Албатта, бир бурда қотган нон ҳам илинчим эди, бирок бундан кўра радиодан янграётган Комилжон Отаниёзов, Маммурад Усмонов сингари катта ҳофизларнинг қўшиқлари меннинг ҳам хамроҳим, ҳам овуноғим бўларди. Болалик зехинида бир фикр айланарди: "Нега шу зотлардек машҳур санъаткор бўлмаслик керак-ки?" Ана шу нидо меннинг қисматимни белгилган бўлса, ажаб эмас. Билим юртида яшаш ўқидим, ҳатто Тошкентдан таширғил буюрган консерватория устозлари мени ўқишга ҳам таклиф этишди. Бирок пешонамга консерваторияда тахсил олиш ёзилмаган экан: ёзда ҳужжатларимни топширишга келсам, бир ой кечиккан эканман. Ургандида қайтдим-да, ўша пайтларда (1978 йил) элда ўша машҳур бўлган Бобомурод Ҳамдамовнинг уйига тап тортмай телефон қилдим. Ҳўшани келиноий олдидилар ва ҳофизни чақирди-

АСЛ ҚЎШИК ЭСКИРМАС

ясади...
— Устозингиз сизга хизмат кўрсатган экан-да. Бир гап бор: "Устоз кўрмаган шоғирд ҳар макомда йўралар". Албатта, бу борада сиз анча омадли экансиз.
— Ҳудди шундай. Бобомурод Ҳамдамов, умуман, катта санъаткорлар билан мулоқот, улар тажрибасидан баҳраманд бўлиш мен эрда бўлсам, осмон қадар улғайтирди. Устоз билан биринчи суҳбат ёдимда. У киши: "Қан- қанга, найга ўхшаш асбоблар билан танишлигимни сураганлар. Холбуки, мен буларни қўлимга ҳам ушлаб кўрмаган эдим. Сезағписизми, озгина қарсақдан осмонга чиқиб кетиб, ўзимни ким қўлаганман-у, устознинг синовдидан кейин ким бўлиб қолганман? Бобомурод ака уйда тор чалдириб, қўшиқ айтириб кўрдилар, бироқ овозимдан кўнглим тўлмади. Истиқоламни айтсам, у киши: "Булди, мен сенинг юратингни кўрдим. Эртдан таяёрланиб

кел, бирга сафарга кетамиз", дедилар. Шундан бери ижодимни Ҳоразм қўшиқлари ва умуман ўзбек мумтоз санъатига бағишлаганман.

— Ҳозир қўшиқчилик, очиги, даромадли соҳалардан бўлиб қолди. Бир танишимиз кўп ишларнинг бошини тўтиди: ўқитувчилик қилди, спорт йўриқчиси бўлди, ўт ўчириш идорасида ишлади, бозорда сома сотди, ўзи ошхона очишга уриниб кўрди,

✓ **Назм**

Тасаввурни ўзгартирган шоир

Шоирликни кўнгли иши эмас, касбу кор деб билдирган, қўлига қалам ушлаб, қўфиянчад тизмаларни қаторлаштириб қўйиб ҳақиқат қиладиган, шёрият ҳақида тўла тасаввурга эга бўлган баъзиларнинг "буш вақт" шёрият ҳақидаги гаплари хануз айрим тоғфа инсонлар шоирликини касб деб, тасаввур қўрилиб юрганидан далолат беради.

— Шу ўринда мавриди келиб қолди: бугунги ёшларнинг изланишлари га қандай қарайсиз? — Бир сўз билан айтганда, маъқуллашган. Негаки, санъатда эксперимент, янгиликка интилиш бўлмас экан, у юксалмайди. Бир гап бор: "Такор таълимнинг онаси бўлса, санъатнинг жаллоди-дир". Демак, бир хил оҳанг ва услубларни такорлайвериш таъзазулга олиб келар экан, изланишлар, тажриба-лар керак. Аммо мен шундай "тажриба" тарафдориманки, у бизнинг миллий анъаналаримизга таяниши, ундан озикланиши, ранг ва услуб олиши шарт. Халқимизнинг аҳойиб эстрада санъати мавжуд. Шу ўринда машҳур "Ялла" ансамблининг харакатларини эслаш кифоя. Таъзазулнинг мажнунот остида, ариқ лабида севгилисиди кўйиб ўтирган буз йиғит дуппини яримга қўйиб, дутор билан хирғоғи қиляпти... Бундай манзара бизнинг турмуш тарзимизга монанд, аммо шу ҳақиқатни қўйиб кўшиқ орқали биз идрок этишимиз. Бундай жаъоибсиз саволлар эса кўп.

— Албатта, ҳар бир ижодкор "Энг ахши асаримни хали ёзмаганман", деб яшайди. Сиз бу борада нима дейсиз? — Умидли дунё, деганларини шу бўлса керакки, ҳеч вақт янги муваффақиятлардан кўнгли узолмайсиз, уларни кўтиб, соғиниб яшасан. Баъзи машҳур муаллимларимизнинг тилига тушиб, уларнинг оқишини олгандан манмукамман. Албатта, энг ахши қўшиқларни хали қўймадим, деб уйлайман. Уларни топши, яратиб ва халқимизга тўхта этишни санъаткор сифатида қарзим, деб биларман. Негаки, бизнинг халқимизда санъатсевар, гузалликка ташиа кишилар дунёда кам топилади.

— Маммад Қўшиқ, ҳар бир ижодкор "Энг ахши асаримни хали ёзмаганман", деб яшайди. Сиз бу борада нима дейсиз? — Умидли дунё, деганларини шу бўлса керакки, ҳеч вақт янги муваффақиятлардан кўнгли узолмайсиз, уларни кўтиб, соғиниб яшасан. Баъзи машҳур муаллимларимизнинг тилига тушиб, уларнинг оқишини олгандан манмукамман. Албатта, энг ахши қўшиқларни хали қўймадим, деб уйлайман. Уларни топши, яратиб ва халқимизга тўхта этишни санъаткор сифатида қарзим, деб биларман. Негаки, бизнинг халқимизда санъатсевар, гузалликка ташиа кишилар дунёда кам топилади.

Ҳумон СОДИҚОВ
суҳбатлашди

✓ **Кўму**

Пасткишловлик етук олим, иштакхона фанлари доктори, шифоқатсиз мантқиқ фанини мукамал эгаллаган кит, фалсафа фанининг устуналаридан бири Шоди Файласоф (Шодивой Сергайратов) "Мен нима дейман — кўзим мен дейди?" номли рисоласини эълон қилди.

ПАСТҚИШЛОВЛИК «ДАҲО»НА

ҳавога булут чиқиши сабабига, ҳўжизнинг шохига урилганда яқин орада ҳам талай аъзолар бўлишига қарамай, нима сабабдан унинг айнан тўбги зиркираши-ю, не сабабдан шамол эрган маҳаллар даракнинг учи қимирлашдан одам кулгида тиккин хосил қилувчи модданинг пайдо бўлиш сабаблари каби инсониятни минглаб йиллардан буюн қўнаиб келаётган саволларга тўла жавоб топишганга гувоҳ бўлади ҳамда инсон тафаққури қудрати олдиди олиб эгади.

Муаллиф бугунги даражага, албатта, бир кунда эришгани йўқ. Ижоднинг илк даражасидан "Осмон қардан бошланган". "Эҳтимолнинг олди-орқаси, таги ва қисмини ундан кам бўлмаган суэлар, яъни теша теккан, теша тегмаган, тешанинг дастасигина теккан суэлар ташкил этади.

Муаллиф бугунги даражага, албатта, бир кунда эришгани йўқ. Ижоднинг илк даражасидан "Осмон қардан бошланган". "Эҳтимолнинг олди-орқаси, таги ва қисмини ундан кам бўлмаган суэлар, яъни теша теккан, теша тегмаган, тешанинг дастасигина теккан суэлар ташкил этади.

— Албатта, ҳар бир ижодкор "Энг ахши асаримни хали ёзмаганман", деб яшайди. Сиз бу борада нима дейсиз? — Умидли дунё, деганларини шу бўлса керакки, ҳеч вақт янги муваффақиятлардан кўнгли узолмайсиз, уларни кўтиб, соғиниб яшасан. Баъзи машҳур муаллимларимизнинг тилига тушиб, уларнинг оқишини олгандан манмукамман. Албатта, энг ахши қўшиқларни хали қўймадим, деб уйлайман. Уларни топши, яратиб ва халқимизга тўхта этишни санъаткор сифатида қарзим, деб биларман. Негаки, бизнинг халқимизда санъатсевар, гузалликка ташиа кишилар дунёда кам топилади.

— Албатта, ҳар бир ижодкор "Энг ахши асаримни хали ёзмаганман", деб яшайди. Сиз бу борада нима дейсиз? — Умидли дунё, деганларини шу бўлса керакки, ҳеч вақт янги муваффақиятлардан кўнгли узолмайсиз, уларни кўтиб, соғиниб яшасан. Баъзи машҳур муаллимларимизнинг тилига тушиб, уларнинг оқишини олгандан манмукамман. Албатта, энг ахши қўшиқларни хали қўймадим, деб уйлайман. Уларни топши, яратиб ва халқимизга тўхта этишни санъаткор сифатида қарзим, деб биларман. Негаки, бизнинг халқимизда санъатсевар, гузалликка ташиа кишилар дунёда кам топилади.

— Албатта, ҳар бир ижодкор "Энг ахши асаримни хали ёзмаганман", деб яшайди. Сиз бу борада нима дейсиз? — Умидли дунё, деганларини шу бўлса керакки, ҳеч вақт янги муваффақиятлардан кўнгли узолмайсиз, уларни кўтиб, соғиниб яшасан. Баъзи машҳур муаллимларимизнинг тилига тушиб, уларнинг оқишини олгандан манмукамман. Албатта, энг ахши қўшиқларни хали қўймадим, деб уйлайман. Уларни топши, яратиб ва халқимизга тўхта этишни санъаткор сифатида қарзим, деб биларман. Негаки, бизнинг халқимизда санъатсевар, гузалликка ташиа кишилар дунёда кам топилади.

Умид БЕКМУҲАММАД

✓ **Ҳажвия**

РЕКЛАМА ГАНС АРНОЛЬД (ГФР)

Шанба кўни Марказий уни-вермада одам жуда кўп. Петер шошилмасдан биринчи қаватдан иккинчисига ўтар экан, майда-чўйда сотиб олди. Бу ҳам эҳтиёж учун эмас, балки кўнгли ҳўшлик учун эди.

Муаллифнинг ижодий ва иштирокчилик ишларида омадлар тиланган ҳолда, у кишининг ҳеч қандай эълон қилинмаган асарларидан намуналар келтирамиз. Уйланишимизки, ижодкорнинг айрим курада турмайдиган услубларидан ёқа ушламайсиз ва "бирор" шунасиз. Муаллиф "Бирор" тарихида халқ мотганида, дан айримларини гн жойи угришга уринди ва ёта боғи натижаларга эришган. Така бўлсин — аётган син... Пусть бууде хам... но давт молока... хожим Бир кунлик а она бўлган жойдан к т уриблик баракка қочади. Бу проихоидот оди... драка — оттуда бўлгани-роқодневная барак Шамол бўлмасди Кунтинг учи кимир... — Ветер но бюджет ху дереву движени... жим қўйган деть. Шодивой ниҳоятде ч гап киши. У ўзини даҳо нима лар фикрга унча қўчоқиминлар "Даҳога" бошқа гап қол-у доимо қатълик би ўтқашурак ЖўРА.

Шанба кўни Марказий уни-вермада одам жуда кўп. Петер шошилмасдан биринчи қаватдан иккинчисига ўтар экан, майда-чўйда сотиб олди. Бу ҳам эҳтиёж учун эмас, балки кўнгли ҳўшлик учун эди.

— Албатта, ҳар бир ижодкор "Энг ахши асаримни хали ёзмаганман", деб яшайди. Сиз бу борада нима дейсиз? — Умидли дунё, деганларини шу бўлса керакки, ҳеч вақт янги муваффақиятлардан кўнгли узолмайсиз, уларни кўтиб, соғиниб яшасан. Баъзи машҳур муаллимларимизнинг тилига тушиб, уларнинг оқишини олгандан манмукамман. Албатта, энг ахши қўшиқларни хали қўймадим, деб уйлайман. Уларни топши, яратиб ва халқимизга тўхта этишни санъаткор сифатида қарзим, деб биларман. Негаки, бизнинг халқимизда санъатсевар, гузалликка ташиа кишилар дунёда кам топилади.

— Албатта, ҳар бир ижодкор "Энг ахши асаримни хали ёзмаганман", деб яшайди. Сиз бу борада нима дейсиз? — Умидли дунё, деганларини шу бўлса керакки, ҳеч вақт янги муваффақиятлардан кўнгли узолмайсиз, уларни кўтиб, соғиниб яшасан. Баъзи машҳур муаллимларимизнинг тилига тушиб, уларнинг оқишини олгандан манмукамман. Албатта, энг ахши қўшиқларни хали қўймадим, деб уйлайман. Уларни топши, яратиб ва халқимизга тўхта этишни санъаткор сифатида қарзим, деб биларман. Негаки, бизнинг халқимизда санъатсевар, гузалликка ташиа кишилар дунёда кам топилади.

АКЦИЯДОРЛАР ДИҚҚАТИГА

"Тошкентвилеятулгўржисавдо" ОАЖ 2003 йил 12 феврал, соат 11⁰⁰ да навбатдан ташқари акциядорлар йиғилишини ўтказишни маълум қилди. Манзил: Тошкент шаҳри, Сергели-4, Қипчоқ кўчаси, 56-«а» уй.

Кун тартиби:

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2003 йил 24 январда Фармони ҳаёте таъбиқ этиши масаласи.
2. 2001 йил якуни бўйича бош директор ҳисоботи.
3. Бош ҳисобчининг 2001 йил учун ҳисоботи, фойда ва зарари таъбиқати.
4. Турли масалалар.

Умумий йиғилиш қатнашчилари эшларини таъбиқ-ловчи ҳўжатлари билан иштирок этишлари шарт.

Маълумот учун телефонлар: 57-10-66, 58-98-32, 58-72-56

VOA Америка овози

www.voanews.com/uzbek

• Дунё хабарлари
• Америка ҳаётидан лавҳалар
• Қўшма Штатлар сиёсати, иқтисоди, маданияти ва маърифатининг турли қирраларини акс эттирган маълумотлар
• Америка ва дунё жамоатчилигини боғловчи қарорлар
• АҚШ ва Марказий Осиё муносабатлари
• Вашингтон-Тошкент алоқалари
• Демократия ва инсон ҳуқуқлари борасидаги жараёнлар
• Терроризмга қарши кураш босқичлари
• Дунёдаги доллар воқеаларга Вашингтондан назар
Буларнинг ҳаммаси "Америка овози" радиосининг ўзбек тилида ҳавога узатиладиган дастурларида

Эшиттиришларимиз ҳар кўни алоҳида-алоҳида дастурлар ҳолида Тошкент вақти билан 17.30-18.00 ва 20.00-20.30 оралигида эфирга узатилади.

«Америка овози» радиосини қисқа тўлқин — УКВ

17.30-18.00 да 15470, 17555, 17730 кНГц да 19 ва 16 метрларда;
20.00-20.30 да 7295, 9745, 15255 кНГц да 41, 31 ва 19, шунингдек, Душанбе атрофида ўрта тўлқин 1143 килогерцада ва Ўш минтақасида FM 103,2 метрларда тинглаш мумкин.

VOA

МУРОЖААТ УЧУН
VOA UZBEK SERVICE Independence Avenue SW, Room # 2141, Washington, DC 20237, USA
Tel: (202)6197566, (202)6190368, fax: (202)2603498, (202)6190368
uzbek@voanews.com